

ĐỀ CHÍNH THỨC

I. ĐỌC - HIỂU (4,0 điểm) Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

MẸ

*Lặng rồi cả tiếng con ve,
Con ve cũng mệt vì hè nắng oi.
Nhà em vẫn tiếng ạ ời,
Kêu cà tiếng vông mẹ ngồi mẹ ru.
Lời ru có gió mùa thu,
Bàn tay mẹ quạt mẹ đưa gió về.
Những ngôi sao thức ngoài kia,
Chẳng bằng mẹ đã thức vì chúng con.
Đêm nay con ngủ giấc tròn,
Mẹ là ngọn gió của con suốt đời.*

(Mẹ, Trần Quốc Minh, SGK Tiếng Việt 2, tập 1, NXB Giáo dục, 2002)

Câu 1 (0,5 điểm): Xác định thể thơ. Nêu đặc điểm nhận biết thể thơ đó.

Câu 2 (0,5 điểm): Liệt kê những âm thanh có trong bài thơ trên.

Câu 3 (1,0 điểm): Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ so sánh trong hai câu thơ:

*Đêm nay con ngủ giấc tròn,
Mẹ là ngọn gió của con suốt đời.*

Câu 4 (1,0 điểm): Ghi lại một hình ảnh thơ em ấn tượng nhất. Lý giải 02 lý do.

Câu 5 (1,0 điểm): Nêu 3 bài học về cách cư xử, quan tâm của em dành cho mẹ.

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm): Viết đoạn văn (khoảng 150 chữ) nêu cảm nghĩ của em về bài thơ *Mẹ* của Trần Quốc Minh ở phần Đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm): Viết bài văn (khoảng 400 chữ) kể lại một trải nghiệm khiến tâm hồn em trở nên phong phú hơn.

----HẾT----

HƯỚNG DẪN CHẤM KIỂM TRA CUỐI HỌC KÌ I NĂM HỌC: 2025 - 2026
MÔN: NGỮ VĂN 6

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	-Thể thơ: lục bát - Dấu hiệu nhận biết: dòng trên có 6 tiếng, dòng dưới có 8 tiếng	0,25 0,25
	2	Những âm thanh có trong bài thơ: tiếng ve, tiếng mẹ ru, tiếng văng .	0,5
	3	- So sánh: <i>Mẹ là ngọn gió của con suốt đời (Mẹ _ngọn gió)</i> -Tác dụng: + So sánh công lao của người mẹ như làn gió mát lành đem lại cho người con giấc ngủ bình yên, cũng như mẹ mang đến cho con những điều đẹp đẽ nhất. Biện pháp so sánh cho thấy sự hy sinh cao cả của mẹ dành cho con, đồng thời cũng cho thấy sự biết ơn của con dành cho mẹ. +Tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự diễn đạt	0,5 0,5
	4	Học sinh nêu một hình ảnh mình thích nhất trong bài thơ, trình bày cảm nhận riêng và giải thích vì sao hình ảnh đó gây ấn tượng (vì gợi cảm xúc, thể hiện tình mẹ, làm nhớ đến mẹ,...).	1,0
	5	Học sinh có thể trình bày những điều mình cảm nhận được, như biết yêu thương, kính trọng mẹ; chăm ngoan, làm việc vừa sức, quan tâm _ chia sẻ với mẹ và biết trân trọng những hi sinh của mẹ,....	1,0
II	1	VIẾT	6,0
		<i>Viết đoạn văn (khoảng 150 chữ) nêu cảm nghĩ của em về bài thơ Mẹ của Trần Quốc Minh ở phần Đọc hiểu.</i>	2,0
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn</i>	0,25
		<i>b. Xác định đúng yêu cầu của đề</i> Viết đoạn văn trình bày cảm xúc về bài thơ “Mẹ” _Trần Quốc Minh	0,25
		<i>c. Triển khai hợp lý nội dung đoạn văn:</i> - Mở đoạn:Giới thiệu nhan đề, tác giả và cảm xúc chung về bài thơ. -Thân đoạn: Trình bày cảm xúc của người đọc về nội dung và nghệ thuật bài thơ.Làm rõ cảm xúc bằng những hình ảnh, từ ngữ được trích từ bài thơ: + Nội dung: Bài thơ khắc họa tình yêu thương vô bờ của người mẹ dành cho con, đặc biệt là sự hy sinh, vất vả mà mẹ đã trải qua trong cuộc sống để nuôi dưỡng con khôn lớn. Tình cảm của tác giả dành cho mẹ vừa là sự biết ơn, vừa là sự kính trọng sâu sắc. + Nghệ thuật: - Lối viết giản dị, chân thành: Ngôn ngữ thơ mộc mạc, dễ hiểu, mang lại cảm giác gần gũi, ấm áp. - Từ ngữ biểu cảm: Sử dụng các từ ngữ giàu cảm xúc, thể hiện sự tri ân và tình cảm sâu sắc với mẹ - Kết đoạn: Khẳng định lại cảm xúc về bài thơ và ý nghĩa của nó đối với bản thân	1,0
		<i>d. Sáng tạo: Cách diễn đạt độc đáo, có cảm nghĩ riêng, sâu sắc</i>	0,25

		<i>đ. Chính tả, dùng từ, đặt câu:</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp, ngữ nghĩa Tiếng Việt.	0,25
	2	<i>Viết bài văn (khoảng 400 chữ) kể lại một trải nghiệm khiến tâm hồn em trở nên phong phú hơn.</i>	4,0
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài văn tự sự</i>	0,25
		<i>b. Xác định đúng yêu cầu của đề.</i> Kể lại một trải nghiệm	0,5
		<i>c. Triển khai hợp lý nội dung bài văn:</i> HS có thể triển khai cốt truyện theo nhiều cách, nhưng cần đảm bảo các yêu cầu sau: * Về nội dung - Giới thiệu được trải nghiệm đáng nhớ của bản thân. - Trình bày chi tiết về thời gian, không gian, hoàn cảnh xảy ra câu chuyện. - Trình bày chi tiết những nhân vật liên quan. - Trình bày các sự việc theo trình tự hợp lý, rõ ràng. - Ý nghĩa của trải nghiệm đối với bản thân. * Về nghệ thuật - Sử dụng ngôi kể thứ nhất. - Kết hợp kể và miêu tả, biểu cảm.	2.5
		<i>d. Chính tả, ngữ pháp</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0.25
		<i>đ. Sáng tạo:</i> Bố cục mạch lạc, lời kể sinh động, sáng tạo.	0,5